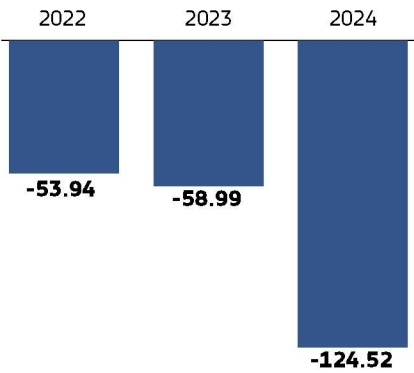
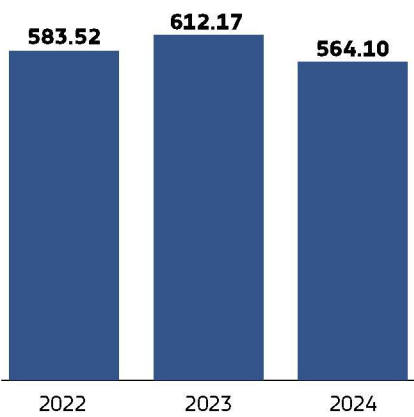

VID administrēto nodokļu ieņēmumi, tūkst. eiro

VID administrēto nodokļu ieņēmumi, tūkst. eiro

Lauksaimniecības kooperatīvi   Citas kooperatīvās sabiedrības

Valsts politikas ietekme

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas valdes priekšsēdētāja skatījumā uz nodokļu samaksas apjomu ir jāņem vērā arī valsts politikas ietekme. “Analizējot trīs gadu tendenci tieši augļu un dārzeņu nozarē, jāsecina, ka laikā, kad bija 5% PVN, pieauga saražotais apjoms, izspiežot importu, pieauga nodokļu samaksas apjoms, un visstraujāk tas pieauga tieši par darbaspēku – 50% valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa apmēri, taču kopš 2023. gada paaugstinātais pievienotās vērtības nodoklis līdz 12% nozarē vairs nestimulē straujāku vietējās ražošanas attīstību, jo atgriežas imports tur, kur tas kopš 5% PVN ieviešanas zaudēja pozīcijas,” uzsver R. Feldmanis. Sava ietekme uz kopējo nodokļu, jo īpaši darbaspēka nodokļu, nomaksas apjomiem ir no ikgadējās minimālās algas paaugstināšanas. Nedaudz kuriozi, bet lauksaimnieciskās produkcijas realizācijas cenu krituma apstākļos Latvijā tika veikta salīdzinoši strauja minimālās algas paaugstināšana, kas tieši un netieši paaugstināja izmaksas un samazināja mūsu zemē strādājošo konkurētspēju ar ārvalstu darba ņēmējiem. Viņš arī uzsver, ka absolūtos skaitļos kooperatīvu samaksāto nodokļu apjoms var šķist neliels, salīdzinot ar citām nozarēm. “Jāatceras, ka šie ir tikai lauksaimniecības kooperatīvi, kas spēj nodrošināt pārtikas izejvielas pārstrādes uzņēmumiem, kas arī maksā nodokļus Latvijā, un te ir būtisks multiplikatora efekts, jo ar savu pārstrādi kooperatīvi, protams, multiplikatora efektu varētu vēl ļoti būtiski kāpināt,” tā R. Feldmanis.

Iepirkumu lieta

Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas vadītāja ieskatā nodokļos varētu maksāt vairāk augļu, dārzeņu, medus, gaļas un piena kooperatīvi, ja Latvijas ražotāji piegādātu mums savu preci, nevis iepirkumos un veikalu plauktos dominētu

imports. “Palīdzētu, ja būtu piemērotāki iepirkumu nosacījumi lielajās Latvijas pašvaldībās, piemēram, kad mācību iestāžu ēdinātāju iepirkumā pietiktu ar kooperatīvu, kas pārstāv Latvijas ražotājus, nevis būtu prasība ēdinātājam Rīgas skolās nodrošināt astoņus kartupeļu piegādātājus vien,” skaidro R. Feldmanis. Viņaprāt, pašlaik cīnāmies ar vērdzīmvām par to, lai vairāk vietējā ražotāja produktu būtu uz galda jaunajai paaudzei. “Ir patīkami izņēmumi, kā, piemēram, Siguldas novads, pārmaiņas norit Valmierā un Cēsīs, bet tam būtu jābūt ikdienai, nevis kaut kam īpašam,” uzsver R. Feldmanis.

Sastāva maiņa

LLKA 2023. gadā no savas vides izslēdza vairākus kooperatīvus, kas neturpināja savu darbu, un ir uzņēmusi savās rindās jaunus biedrus. “Tas arī rada nodokļu samaksas pieaugumu sadaļā *Citas kooperatīvās sabiedrības*, piemēram, medus, attīstījās gaļas ražotāji, un, protams, lielu nodokļu pienesumu šeit sniedz lielākais meža nozares kooperatīvs – *Mežsaimnieks*, kurš ir strauji audzējis savu biedru skaitu un pārstāv lielāko meža īpašnieku skaitu,” uz jautājumu par asociācijas biedru izmaiņu ietekmi uz samaksāto nodokļu apjomu atbild R. Feldmanis. Viņš uzsver, ka pašreiz ir trīs meža kooperatīvi un to dalībnieku skaits pārsniedz tūkstoti, bet arī šeit ir nepieciešama izaugsme – biedru skaita palielināšana un investīcijas aktīvos, kas kooperatīva biedriem sniedz papildu pievienoto vērtību un tālāk arī peļņu, kas attiecīgi atspoguļotos nodokļos. “Domājot par nākotni, nodokļu apjoms pieaugs, palielinoties biedru skaitam, jo redzam, ka kooperācija – ilgtermiņa sadarbība – ir modelis, kas strādās nākotnē. Palielināsies arī kooperatīvu ieņēmumi, ņemot vērā iesaisti pārstrādē, tātad pievienotā vērtība. Straujāku izaugsmi apgrūtina fakts, ka pietrūkst pašu kapitāla gan lauksaimniekiem, gan arī attiecīgi kooperatīviem, lai vairāk investētu attīstībā,” tā R. Feldmanis. ☺